Hoofdlijnen Algemene beschouwingen 2023

Programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027

(inbreng hoofdpunten tekst VVD begrotingsdebat 9 november 2023: uitgebreidere gesproken woord geldt)

Voorzitter,

Algemene financiele situatie

Voor ons ligt ter bespreking de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027. Ook namens ons allereerst dank aan het college en de ambtelijke organisatie voor het vele werk met het voorliggende resultaat. We mogen stellen dat onze gemeente er voor de korte termijn goed voor staat: uitstekende weerstandsratio, overwegend positieve financiele kengetallen en een algemene bestemmingsreserve in 2024 en 2025 van boven de 13 miljoen. Complimenten aan dit college, want er is een tijd geweest waarbij we als raad, onder aanvoering van de VVD, het toenmalige college moesten afdwingen de bestemmingsreserve op een minimumniveau van 4,5 miljoen te houden. Een periode destijds, niet alleen getypeerd door het bijna ongelimiteerd uitgeven van belastinggelden, maar ook door een flinke groei aan woonlastendruk voor onze inwoners. Over de woonlastendruk tegenwoordig: de VVD is zeer tevreden over het feit dat dit college de gemaakte afspraken in het coalitieakkoord om de woonlasten laag te houden, continueert. Geen verhoging van de Onroerende Zaak Belasting voor 2024, evenals in 2023. Bijzonder knap dit enerzijds stand te houden en dan eveneens een sluitende begroting 2024 met een hiervoor geschetste gezonde financiele positie te presenteren.

Een meerjarige doorkijk

De huidige gezonde financiele situatie is echter geen vanzelfsprekendheid. Kijkend ook naar de ontwikkelingen die geschetst worden in de meerjarenraming. Het presenteren van een niet-sluitende meerjarenraming past niet in het voor dit college gebruikelijke degelijke financieel beleid. Dat de VNG dit onder de huidige omstandigheden een verantwoorde keuze vindt en dat we op deze manier een signaalfunctie afgeven: dat zal. De VVD is het presenteren van een meerjarenraming die niet sluitend is echter een doorn in het oog. U kent de VVD als een partij die altijd scherp op het huishoudboekje let. En dan kan er niet meer worden uitgegeven dan dat er in de portemonnee zit. De vaak zichtbare reflex van vele partijen is vervolgens om aan de knop van inkomsten te gaan draaien, extra inkomsten voor de gemeente op te hoesten door onze inwoners en bedrijven. Wij leggen liever eens een lat langs al onze uitgaven: wat is nog noodzakelijk, kunnen we met bepaalde uitgaven stoppen of kan het een onsje minder? Iets wat u thuis ook zult doen in uw huishouden.

Wat gaan we hieraan doen?

Gelukkig heeft u als Raad allen aangegeven met deze “Oud voor Nieuw” discussie aan de slag te willen. Als VVD hopen we ook dat alle fracties de komende tijd constructieve input geven om ook daadwerkelijk de in deze meerjarenraming opgenomen 450.000 euro-opgave te kunnen gaan bewerkstelligen. In de ogen van de VVD overigens een nog relatief geringe opgave op een begrotingstotaal van ruim 128,4 miljoen. Om een aantal redenen zal de VVD dan ook een amendement indienen “extra taakstelling Oud voor Nieuw 2027” met als dictum *“Om naast de opgenomen stelpost taakstelling “Nieuw voor Oud” van 2026 van 450.00 euro, een extra taakstelling Nieuw voor Oud van 450.000 euro in 2027 op te nemen.”* Wij komen tot dit amendement omdat het in onze ogen goed is om niet alleen uitgebreid via de geplande Nieuw voor Oud-discussie *eenmalig* stil te staan bij hetgeen efficiënter en

doelmatiger kan en of iets nog wel of niet (nog) tot de kerntaak van de gemeente behoord, maar dat dit *frequenter* op de agenda moet staan. Daarnaast kan het zo zijn dat voor sommige uitgaven een reductie vanwege verplichtingen nog niet in 2026 maar wel later kan worden gerealiseerd. Om aan te sluiten bij de belemmeringen van deze genoemde verplichtingen vragen we het college ook via motie om deze belemmeringen zoveel mogelijk weg te nemen: dictum van de motie luidt : *verzoekt het college om er voor te zorgen dat keuzes van de raad ook snel (financieel) door te voeren zijn zodat de nieuw voor oud afweging in alle vrijheid gevoerd kan worden.*

Inhoudelijke opgaven

Los van het financiele kader. Mooi om te zien hoe we in Raalte op tal van terreinen de boel op orde hebben. Natuurlijk verschillen we als fracties wel eens van mening of insteek, maar dat gebeurt respectvol en altijd met de intentie het beste voor onze inwoners te willen realiseren. Het is zoals in de aanbiedingsbrief wordt omschreven: het is fijn om hier in de gemeente te wonen, leven werken en recreëren, met goede voorzieningen. We koesteren de kracht van de Raalter samenleving met zijn vele actieve vrijwilligers en goed noaberschap. En we blijven ons ervoor hard maken dat in onze gemeente niemand tussen wal en schip valt. Los van dit te koesteren hebben we ook een taak in het toekomstbestendig maken van Raalte. Daarvoor hebben een drietal grote opgaven. Naast de opgaven leefbare en toekomstbestendige dorpen en wijken en het toekomstbestendig buitengebied, zien we als VVD met tevredenheid de voortvarendheid waarmee de opgave Groei wordt vormgegeven. Een door de raad vastgestelde bestuursopdracht Groei, een indrukwekkend participatieproces met inwoners, en binnenkort worden we als raad alweer geïnformeerd over de vervolgstappen. Nu is het zaak na te gaan denken over een goed doordachte realisatiestrategie, waarin deze vervolgstappen ook snel te zetten zijn. We zijn als raad al bijgepraat over het grondbeleid maar we zien dat er ten opzichte van het beleid uit 2019 wel het een en ander veranderd is op de woningmarkt. Bouwkosten zijn gestegen, NHG grenzen verhoogd, etc.etc. Daarom hier alvast de oproep aan het college; zorg er voor dat al het beleid up to date is qua bedragen bij het vaststellen van de groeibeelden, zodat ook u als college snel kan schakelen. Wanneer u tegen belemmeringen aanloopt, dit dan snel wanneer nodig via voorstellen bij ons als Raad neer te leggen.

Voor zover de eerste termijn voorzitter. In de tweede termijn zal ik eveneens ingaan op de bijdragen, moties en amendementen van andere fracties.